Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0017

Przypadek Josepha Figueiry Martina w Republice Środkowej Afryki

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 stycznia 2026 r. w sprawie przypadku Josepha Figueiry Martina w Republice Środkowoafrykańskiej (2026/2572(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 150 ust. 5 i art. 136 ust. 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że Joseph Figueira Martin, obywatel Belgii i Portugalii i badacz w dziedzinie pomocy humanitarnej pracujący dla organizacji pozarządowej FHI 360, został porwany 26 maja 2024 r. w Republice Środkowoafrykańskiej przez grupę Wagnera, gdy pracował nad projektem rozwojowym, a następnie został przekazany władzom Republiki Środkowoafrykańskiej;

B. mając na uwadze, że umieszczono go w celi izolacyjnej Centralnego Biura ds. Walki z Przestępczością (OCRB) w Bangi w ośrodku prowadzonym przez Wagnera i torturowano go; mając na uwadze, że przez ponad rok przebywał w areszcie w nieludzkich warunkach bez dostępu do opieki medycznej i bez procesu sądowego;

C. mając na uwadze, że 4 listopada 2025 r. sąd karny w Bangi uznał J. Martina – na podstawie bezpodstawnych oskarżeń – za winnego przestępstw, w tym współudziału w zmowie przestępczej i szkodzenia bezpieczeństwu państwa, skazał go na 10 lat pracy przymusowej i nakazał mu wpłacenie 50 mln franków CFA tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia cywilnego;

1. przypomina, że w rezolucji z 10 lipca 2025 r.[1] Parlament wezwał do niezwłocznego i bezwarunkowego uwolnienia J. Martina; ubolewa nad ciągłymi uchybieniami ze strony władz Republiki Środkowoafrykańskiej, co dodatkowo pogarsza sytuację J. Martina;

2. domaga się od władz Republiki Środkowoafrykańskiej niezwłocznego

[1] Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0162.

i bezwarunkowego uwolnienia J. Martina; podkreśla, że w tych okolicznościach trwające pozbawienie wolności obywatela UE pozostaje niedopuszczalne w świetle poważnych obaw co do sprawiedliwości proceduralnej i rzetelności postępowania;

3. wzywa władze Republiki Środkowoafrykańskiej do niezwłocznego zezwolenia na ewakuację medyczną J. Martina w związku z poważnym pogorszeniem jego stanu zdrowia i pojawieniem się zaburzeń widzenia, a w międzyczasie do zagwarantowania niezwłocznego i nieograniczonego dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, w tym świadczonej przez niezależnych lekarzy, a także do pomocy prawnej, pomocy konsularnej i wizyt rodzinnych, w pełnej zgodności z międzynarodowymi standardami praw człowieka;

4. wzywa Komisję, wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawicielkę i Radę, aby w koordynacji z Belgią i Portugalią nałożyły ukierunkowane sankcje, w tym zakazy podróżowania i zamrożenie aktywów, na wszystkie osoby odpowiedzialne za arbitralne zatrzymanie, złe traktowanie i skazanie J. Martina, gdyby władze Republiki Środkowoafrykańskiej nadal naruszały jego prawa;

5. apeluje o wysłanie delegacji ad hoc Parlamentu do Republiki Środkowoafrykańskiej, aby ocenić sytuację J. Martina i wzmóc naciski na jego uwolnienie;

6. podkreśla, że postępowania sądowe, w tym postępowania odwoławcze, powinny ściśle spełniać gwarancje sprawiedliwości proceduralnej ustanowione w Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych oraz w krajowym systemie prawnym Republiki Środkowoafrykańskiej, ponieważ ich naruszenie stanowi pogwałcenie praw podstawowych;

7. ponawia swój apel do Rady, aby uznała grupę Wagnera za organizację terrorystyczną;

8. podkreśla spoczywający na UE i jej państwach członkowskich obowiązek ochrony pracowników organizacji humanitarnych i rozwojowych w każdych okolicznościach oraz potępia arbitralne aresztowania, zatrzymania lub ściganie takich pracowników; zaznacza, że takie akty naruszają międzynarodowe prawo humanitarne i prawa pracowników organizacji humanitarnych;

9. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawicielce, rządowi i parlamentowi Republiki Środkowoafrykańskiej, Unii Afrykańskiej i ONZ.